

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT**

zitting 12 mei 2021

tweede kamer

Inzake TAG-605 – S. West-Vlaanderen

Van **mr. X**, balie ....., advocaat te .....,

wordt de hiernavolgende **beslissing** uitgesproken:

I. PROCEDURE

Mr. X werd conform artikel 459 § 1, 2de lid Ger. W. door de voorzitter van deze tuchtraad uitgenodigd bij aangetekende brief van 21/12/2020 om te verschijnen op de zitting van 13/01/2021, teneinde zich te verantwoorden voor :

- *Inbreuk op Artikel 143. Codex: de briefwisseling en de gesprekken tussen advocaat en de stafhouder zijn vertrouwelijk. Behoudens andersluidende beslissing van de stafhouder en/of de voorzitter mag er voor de rechtsmachten noch tegenover derden gewag of gebruik van worden gemaakt.*
- *Inbreuk op Artikel 113 Codex: De briefwisseling tussen advocaten is vertrouwelijk.*
- *Inbreuk op de plicht om gevolg te geven aan de beslissingen van zijn directe tuchtoverste, met name de stafhouder, en gevolg te geven aan een batonnale injunctie.*
- *Inbreuk op art. 1 Codex: de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep ten grondslag liggen.*
- *Gebrek aan respect t.o.v. zijn directe tuchtoverste met name de stafhouder*

1/ Nadat de stafhouder op 18/02/2020 (stuk 17) had beslist dat een e-mail van 5 juni 2019 en een brief van 11 juni 2019 als vertrouwelijk moesten worden beschouwd en bijgevolg niet mochten worden aangewend in rechte:

- *Getalmd te hebben om zijn conclusies aan te passen (en met name na 2 maanden de conclusies nog niet te hebben aangepast);*

- *Dit pas te hebben gedaan op 19/05/2020 (3 maanden na de beslissing van de stafhouder en na rappel van de stafhouder van 14/05/2020);*
- *In deze aangepaste conclusies verwijzen naar de deontologische discussie in verband met de vertrouwelijke briefwisseling enerzijds en anderzijds nog*
- *steeds argumenten aanvoeren uit deze vertrouwelijke stukken door er onrechtstreeks naar te verwijzen in de aangepaste conclusies;*
- *Op de inventaris in bijlage bij de aangepaste conclusies de gewraakte stukken niet te hebben weggelaten maar op de inventaris laten staan, weliswaar doorgehaald, maar nog steeds leesbaar.*

2/ Nadat de stafhouder op 10/06/2020 een batonnale injunctie had gegeven (stuk 29) met duidelijke instructies dat de stukken niet mochten gebruikt worden in rechte, niet in het stukkenbundel mochten worden vermeld en er ook niet mocht naar gerefereerd worden en er ook geen argumenten mochten worden uit geput en dat aangepaste besluiten moesten worden overgemaakt binnen de 5 dagen, hieraan geen gevolg te hebben gegeven.

Integendeel,

- *Op 08/07/2020 tweede aangepaste conclusies te hebben neergelegd waarin nog steeds de brieven van 5 juni en 11 juni 2019 worden vermeld en waarin ook verwezen wordt naar de deontologische discussie en de beslissing van de stafhouders;*
- *Na nieuwe tussenkomst van de stafhouder, op 05/08/2020 derde aangepaste conclusies te hebben neergelegd waarin nog steeds verwijzing staat naar vertrouwelijke brieven.*

3/ Nadat de stafhouder op 24/08/2020 (stuk 42) en op 30/09/2020 (stuk 51) nogmaals heeft aangemaand om de vermelding van de vertrouwelijke brieven van 05/06/2019 en 11/06/2019 te weren uit randnummer 9 van zijn besluiten, uiteindelijk op 07/10/2020 besluiten te hebben opgemaakt zonder enige verwijzing.

4/ Nadat de stafhouder op 10/06/2020 een batonnale injunctie had gegeven (stuk 29) de stafhouder met mail van 11/06/2020 het verwijt te hebben gemaakt "te werken met 2 maten en 2 gewichten" en hem te vragen "waar de lijn zit in Uw standpunten" en tenslotte flagrant te stellen dat "handelen binnen de 5 dagen uitgesloten is" en met brief van 12/06/2020 de stafhouder ter verantwoording roepen omtrent zijn genomen beslissing.

5/ In brief van 12/06/2020 de beslissing van de stafhouder in vraag stellen en eindigen met "ik ben zeer benieuwd om u hierover te lezen ...."(stuk 32)"

De zaak werd op de zitting van 13/01/2021 op verzoek van mr. X uitgesteld naar de zitting van 10/02/2021.

* * * *

Op de zitting van 10/02/2021 verscheen mr. X in persoon, bijgestaan door mr. Y, advocaat te .....

De zaak werd behandeld in openbare zitting.

De procedure werd overeenkomstig art. 457 bis Ger.W. in het Nederlands gevoerd.

Mr. Z, stafhouder balie ..... werd gehoord in zijn verslag.

Mr. X werd gehoord in zijn verdediging.

De debatten werden gesloten, de zaak werd in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op de zitting van 10/03/2021.

Aangezien het beraad niet was beëindigd, werd de zaak op de zitting van 10/03/2021 verdaagd voor uitspraak naar de zitting van 14/04/2021 en vervolgens naar de zitting van 12 mei 2021.

De tuchtraad heeft met gesloten deuren beraadslaagd.

II. TOELAATBAARHEID VAN DE TUCHTVERVOLGING

De tuchtraad heeft vastgesteld dat de door art. 459 § 1, tweede lid Ger.W. op straffe van nietigheid voorgeschreven oproepingstermijn van minstens 15 dagen werd geëerbiedigd.

De in de oproeping dd. 21/12/2021 van de voorzitter van de tuchtraad feiten stemmen overeen met deze vermeld in de verwijzingsnota van de stafhouder dd. 10/12/2020 (stuk 1 van het tuchtdossier).

De tuchtvervolging is regelmatig ingesteld en is toelaatbaar.

III. BEOORDELING

III. 1. Standpunt van de verdediging

1. De verdediging voert, samengevat, de volgende elementen aan ter verdediging :
  - het tuchtonderzoek zou nietig zijn wegens partijdigheid (randnummers 1 tot 2.1.10 van de conclusies voor mr. X, hierna "de conclusies") ;
  - de tuchtvervolging voor de eerste inbreuk zou onontvankelijk zijn, omdat het reglement op de vertrouwelijkheid van de briefwisseling tussen advocaat strijdig is met het supranationaal recht (randnummer 3.1 van de conclusies) ; minstens omdat de concrete beslissing van de stafhouder niet behoorlijk gemotiveerd is (randnummer 3.2 van de conclusies) ; ondergeschikt wordt aangevoerd dat de tuchtvervolging voor de eerst inbreuk niet gegrond is (randnummer 4 tot 7 van de conclusies) ;
  - de batonnale injunctie, voorwerp van de tweede inbreuk, zou onwettig zijn (randnummer 8.3 van de conclusies), minstens ongegrond (randnummer 8.4 van de conclusies) en in ieder geval niet rechtsgeldig tot stand gekomen zijn (randnummers 8.4 tot 8.16 van de conclusies) ;
  - de tuchtvervolging op grond van de inbreuk 3 zou niet ontvankelijk zijn, minstens niet gegrond omdat mr. X niet is verwittigd van deze tenlastelegging en er niet over werd gehoord (randnummer 9 van de conclusies) ;

- de tuchtvervolging op grond van de inbreuk 4 zou niet ontvankelijk zijn, minstens niet gegrond zijn omdat zij strijdig zou zijn met het supranationaal recht, het Gerechtelijk Wetboek en de codex deontologie (randnummer 10 van de conclusies) ;
- de tuchtvervolging op grond van de inbreuk 4 zou niet ontvankelijk zijn, minstens niet gegrond zijn omdat zij strijdig zou zijn met het supranationaal recht (randnummer 11 van de conclusies) ;

III. 2. De beweerde nietigheid van het gevoerde onderzoek ingevolge vermeende partijdigheid

2. De verdediging is van oordeel dat het gevoerde tuchtonderzoek nietig is, omdat de stafhouder die de tuchtvervolging heeft ingesteld eveneens advocaat is te .... en een rechtstreekse concurrent zou zijn van mr. X.

Eén en ander zou, volgens de verdediging, mede blijken uit het feit dat de beslissingen (bedoeld wordt : de beoordeling van briefwisseling als vertrouwelijk en batonnale injuncties) door de stafhouder zelf werden genomen, waarbij de beoordeling van de naleving (of niet-naleving) een subjectieve beoordeling is van de stafhouder.

3. Of de beoordeling van de naleving van de beslissingen van de stafhouder correct is geschied, zal door de tuchtraad hierna worden beoordeeld.

De loutere omstandigheid dat de stafhouder een bepaalde gedraging beoordeelt als een mogelijke inbreuk op de deontologie, maakt die stafhouder niet partijdig en, bij uitbreiding, de tuchtvervolging niet nietig.

De in tucht vervolgte advocaat heeft de mogelijkheid om voor deze tuchtraad een volledig verweer te voeren, verweer dat door de tuchtraad uiteraard in volle onafhankelijkheid en onpartijdigheid zal worden beoordeeld.

4. De argumentatie dat de tuchtprocedure is ingesteld door een advocaat uit dezelfde regio is evenmin een reden om de tuchtprocedure nietig te verklaren.

De tuchtraad ontwaart in het ganse dossier geen enkel concreet element dat op persoonlijke rancune zou kunnen wijzen tussen stafhouder en mr. X.

Mr. X reikt ook geen dergelijke argumenten aan.

De stafhouder is het hoofd van de Orde doch hij is slechts de *primus inter pares*, hetgeen automatisch impliceert dat de stafhouder steeds advocaat is en (behoudens in de gevallen waarin de wet een uitzondering voorziet) steeds tot dezelfde balie behoort als de advocaat die het voorwerp uitmaakt van een tuchtonderzoek.

5. De exceptie wordt verworpen.

III. 3. De inbreuk 1

6. Onder de door de stafhouder weerhouden inbreuk 1 wordt mr. X vervolgd voor inbreuken op de bepalingen van de codex inzake de vertrouwelijkheid van de briefwisseling tussen advocaten.

a) de beweerde onwettigheid van het principe van de vertrouwelijkheid van briefwisseling

7. Dat er een spanningsveld bestaat tussen de bepalingen van de codex deontologie betreffende de vertrouwelijkheid van briefwisseling tussen advocaten enerzijds en de bepalingen van het Europees Verdrag voor de Rechten van Mens anderzijds, is ongetwijfeld juist.

Dat spanningsveld is aanwezig bij ieder regulerend optreden : waar (absolute) vrijheden op één of andere wijze worden ingeperkt, dreigt een conflict met het EVRM.

Rechten en vrijheden, ook deze die gewaarborgd zijn door het EVRM, zijn echter niet absoluut : deze rechten en vrijheden kunnen wel degelijk worden beperkt.

Ieder recht en iedere vrijheid voor de burger wordt begrensd door de rechten en vrijheden voor de andere burgers.

8. De vertrouwelijkheid van briefwisseling is, samen met het pleitmonopolie, één van de belangrijkste fundamenten van de advocatuur.

Met name door de vertrouwelijkheid van briefwisseling onderscheidt de advocaat zich - voornamelijk door het principiële vertrouwelijk karakter van deze briefwisseling - van andere (al dan niet juridische) beroepen.

Het principe van de vertrouwelijkheid van briefwisseling laat toe om conflicten op te lossen in het belang van de rechtsonderhorige.

De omstandigheid dat in bepaalde rechtsstelsels de vertrouwelijkheid van briefwisseling tussen advocaten niet bestaat, doet aan het vorenstaande geen afbreuk.

9. De principiële vertrouwelijkheid van de briefwisseling tussen advocaten hangt trouwens nauw samen met het beroepsgeheim van de advocaat en is er een logisch gevolg van.

Het doel van de reglementaire bepalingen over de vertrouwelijkheid van briefwisseling bestaat er in om aan de advocaat, ondanks zijn beroepsgeheim, faciliteiten te verschaffen om zijn beroepsgeheim uit te breiden naar zijn tegenstrever, die dan - onder dekking van de vertrouwelijkheid - kennis kan nemen van standpunten en voorstellen van zijn wederpartij.

10. De exceptie dat de vertrouwelijkheid van briefwisseling tussen advocaten principiële (d.i. algemeen, lees : steeds) onwettelijk zou zijn, wordt verworpen.

b) de beweerde onwettigheid van de beslissing van de stafhouder bij gebrek aan motivering

11. Onder randnummer 3.2 van zijn conclusies voert mr. X aan dat de beslissing van de stafhouder van 18/02/2020 (stuk B17 van het dossier van de stafhouder) ook concreet onwettig zou zijn bij gebrek aan "pertinente motivering".

12. De beslissing van de stafhouder van 18/02/2020 is als volgt gemotiveerd :

"Ik had hierover overleg met de stafhouder van ..... De beoordeling is als volgt:

1.

Meester A is van mening dat uw e-mail dd. 5 juni 2019 en schrijven dd. 11 juni 2019 vertrouwelijk zijn en bijgevolg niet als stuk mogen aangewend worden in een procedure.

2.

U bent van mening dat uw e-mail dd. 5 juni 2019 en schrijven dd. 11 juni 2019 niet-vertrouwelijk zijn en beantwoorden aan artikel 114 § 3 bis van de Codex Deontologie.

3.

Artikel 114 § 3 bis van de Codex Deontologie moet beschouwd worden als een uitzondering op artikel 114 § 3 Codex Deontologie.

De algemene regel die vervat is in § 3 bepaalt dat een niet-vertrouwelijke mededeling ten verzoeken van een partij om er kennis van te geven aan een andere partij slechts niet-vertrouwelijk kan zijn op voorwaarde dat de geadresseerde uitdrukkelijk het niet-vertrouwelijk karakter aanvaardt.

Uitzondering op de regel dat de geadresseerde het niet-vertrouwelijk karakter van de brief moet aanvaarden, is terug te vinden in § 3 bis. Het moet dan gaan om een mededeling " die uitsluitend de nauwkeurige omschrijving van precieze feiten bevat".

Deze uitzondering wordt restrictief geïnterpreteerd. Voorwaarde daarbij is dat er in de brief niets anders wordt vermeld dan de uitsluitende nauwkeurige omschrijving van 'precieze feiten'. Dit betekent dat het enkel om (juridische) feiten mag gaan en niet om geargumenteerde feiten, beweringen of standpuntinnames.

Het feit dat de e-mail een antwoord is op rechtstreekse briefwisseling van Mr. A aan uw cliënte is geen reden om de e-mail te kwalificeren als niet-vertrouwelijk.

4.

Uw e-mail dd. 5 juni 2019 en schrijven dd. 11 juni 2019 beantwoorden beiden niet aan deze uitzondering, zodat deze enkel een niet-vertrouwelijk karakter kunnen krijgen indien de geadresseerde zich uitdrukkelijk akkoord verklaart met het niet-vertrouwelijk karakter ervan.

Nu Mr. A zich uitdrukkelijk heeft verzet tegen het niet-vertrouwelijk karakter, blijven ze vertrouwelijk en kunnen ze niet overgemaakt worden in rechte."

Na het uiteenzetten van de principes van artikel 114 van de codex deontologie onder randnummer 3 van zijn beslissing heeft de stafhouder onder randnummer 4 gemotiveerd dat de bewuste e-mail van 05/06/2019 en de brief van 11/06/2019 niet voldoen aan de bepalingen van de codex om als niet vertrouwelijk te worden aangezien.

De beslissing is in ieder geval concreet gemotiveerd en duidt zeer goed aan op welke gronden ze werd genomen.

13. Het argument dat geen (georganiseerd) beroep tegen deze beslissing openstaat, doet hieraan geen afbreuk.

De stafhouder is trouwens geen rechtsprekend orgaan en zijn beslissingen zijn geen vonnissen.

14. De exceptie dat de beslissing van de stafhouder 18/02/2020 niet pertinent gemotiveerd zou zijn, faalt.

c) de vertrouwelijkheid van de e-mail van 05/06/2019 en de brief van 11/06/2019

15. De tuchtraad treedt de redenering van de stafhouder uit zijn beslissing van 18/02/2020 bij.

Het volstaat niet dat de afzender van een brief deze brief als niet vertrouwelijk bestempelt, opdat deze brief ook effectief een niet vertrouwelijk karakter zou verkrijgen.

Artikel 114 van de codex deontologie is immers zeer duidelijk :

"Deze verliezen hun vertrouwelijk karakter, zodat ze zonder toelating van de stafhouder overgelegd mogen worden:

(...)

§3 elke mededeling, zonder voorbehoud en niet vertrouwelijk gedaan, ten verzoeken van een partij, om er kennis van te geven aan een andere partij, op voorwaarde dat de geadresseerde ze uitdrukkelijk aanvaardt als niet vertrouwelijk".

Ter zake ligt niet alleen het bewijs niet voor dat de ontvanger van de bewuste brieven het niet vertrouwelijk karakter zou hebben aanvaard. Er werd door de ontvanger zelfs onmiddellijk gemeld dat hij het niet vertrouwelijk karakter van deze brieven niet aanvaardde.

16. Zowel de e-mail van 05/06/2019 als de brief van 11/06/2019 (bijlagen aan stuk B/5 van het dossier van de stafhouder) zijn vertrouwelijke brieven.

d) de inbreuk 1, eerste bullet

17. Onder inbreuk 1, eerste bullet wordt mr. X vervolgd voor :

"1/ Nadat de stafhouder op 18/02/2020 (stuk 17) had beslist dat een e-mail van 5 juni 2019 en een brief van 11 juni 2019 als vertrouwelijk moesten worden beschouwd en bijgevolg niet mochten worden aangewend in rechte:

- Getalmd te hebben om zijn conclusies aan te passen (en met name na 2 maanden de conclusies nog niet te hebben aangepast);"*

18. Met mr. X stelt de tuchtraad vast dat de stafhouder aan mr. X op 18/02/2020 niet de formele opdracht heeft gegeven om zijn conclusies aan te passen.

Dat belet niet dat de aanwending van vertrouwelijke briefwisseling op zich reeds een inbreuk is op de deontologie, inzonderheid op artikel 113 van de codex deontologie.

De betrokken in rechte voorgelegde briefwisseling heeft geen vertrouwelijk karakter verkregen door de beslissing van de stafhouder van 18/02/2020 : zij heeft dat vertrouwelijk karakter steeds gehad en kon dus nooit zijn aangewend.

Uit het eerste bullet van de eerste tenlastelegging leidt de tuchtraad af dat de stafhouder wellicht niet tot tuchtvervolging was overgegaan, indien de inbreuk op de deontologie door mr. X onmiddellijk na de beslissing van 18/02/2020 zou zijn gerepareerd.

Dat belet niet dat in procedure gebruik is gemaakt van briefwisseling die (ingevolge de reglementaire bepalingen) als vertrouwelijk moet worden aangezien.

19. De tenlastelegging 1, eerste bullet is bewezen.

e) de inbreuk 1, tweede bullet

20. Onder inbreuk 1, tweede bullet wordt mr. X vervolgd voor :

"1/ Nadat de stafhouder op 18/02/2020 (stuk 17) had beslist dat een e-mail van 5 juni 2019 en een brief van 11 juni 2019 als vertrouwelijk moesten worden beschouwd en bijgevolg niet mochten worden aangewend in rechte:

- (...)
- *Dit pas te hebben gedaan op 19/05/2020 (3 maanden na de beslissing van de stafhouder en na rappel van de stafhouder van 14/05/2020);"*

21. De uitvoering op 19/05/2020 van een rappel van 14/05/2020 is op zich niet onredelijk.

De inbreuk 1, tweede bullet is niet bewezen.

f) de inbreuk 1, derde en vierde bullet

22. Onder inbreuk 1, derde bullet wordt mr. X vervolgd voor :

"1/ Nadat de stafhouder op 18/02/2020 (stuk 17) had beslist dat een e-mail van 5 juni 2019 en een brief van 11 juni 2019 als vertrouwelijk moesten worden beschouwd en bijgevolg niet mochten worden aangewend in rechte:

- (...)
- (...)
- *In deze aangepaste conclusies verwijzen naar de deontologische discussie in verband met de vertrouwelijke briefwisseling enerzijds en anderzijds nog steeds argumenten aanvoeren uit deze vertrouwelijke stukken door er onrechtstreeks naar te verwijzen in de aangepaste conclusies;*

- *Op de inventaris in bijlage bij de aangepaste conclusies de gewraakte stukken niet te hebben weggelaten maar op de inventaris laten staan, weliswaar doorgehaald, maar nog steeds leesbaar."*

23. In zijn conclusies voor de Ondernemingsrechtbank ....., afdeling ..... dd. 18/05/2020 (bijlage aan stuk B29, dossier stafhouder) schrijft mr. X op bladzijde 2 :

"2. (...)

Ondertussen liep er evenwel ook een deontologische discussie over de stukken 9 en 10 van concludente.

Beide stukken waren een correspondentie per e-mail die naar de inzichten van concludente haar raadslieden als niet-vertrouwelijk te beschouwen was. De raadsman van verweerster zag dat evenwel anders.

Een gedateerde regel in de deontologie van advocaten. Een beproefde strategie van een partij die niet wil dat de waarheid aan het licht komt...

3. In ieder geval, de Stafhouders van ..... en ..... hebben zich hierover gebogen, en inmiddels geoordeeld dat de berichten van ondergetekende, ook al waren die een rechtstreekse repliek op berichten aan concludente, vertrouwelijk zijn.

Concludente mocht de betreffende briefwisseling dus niet langer in haar bundel houden en verwijder[t] ze dan ook. Op de inventaris van overtuigingsstukken worden de betreffende stukken 9 en 10 bijgevolg ook geschrapd. De waarheid zoals ze op dat ogenblik was, wordt dus effectief voor de rechtbank verborgen gehouden.

Uit de deontologische regels ter zake, eerder ook al in concrete gevallen bevestigd, volgt echter ook dat men het bestaan en de inhoud van vertrouwelijke correspondentie niet mag betwisten. Concludente komt daar verder in deze conclusie op terug."

Op bladzijde 5 van diezelfde conclusies schrijft mr. X :

"10. De factuur blijft tot op heden onbetaald, ondanks aanmaningen uitgaande van concludente (zie stuk 7 en 8 van concludente). En zelfs na tussenkomst van raadslieden van concludente via de e-mails en brief die verweerster (via de Stafhouders) uit de debatten heeft laten weren (zie de geschrapte stukken 9 en 10 van concludente), volgde geen betaling vanwege verweerster.

De inventaris van diezelfde conclusies vermeldt nog steeds de bewuste stukken 9 en 10.

24. Ingevolge artikel 143 van de codex deontologie zijn de briefwisseling en de gesprekken tussen de advocaat en de stafhouder vertrouwelijk. Behoudens andersluidende beslissing van de stafhouder mag er voor de rechtsmachten noch tegenover derden gewag of gebruik van worden gemaakt.

25. De verdediging kan niet worden gevolgd in haar (ondergeschikte) redenering dat uit het vertrouwelijk karakter van de briefwisseling slechts volgt dat deze brieven zelf niet kunnen worden voorgelegd doch dat hieruit niet kan worden afgeleid dat er geen melding mag worden gemaakt van de inhoud van deze briefwisseling.

Deze interpretatie zou de toepassing van de bedoelde bepaling van de codex volledig uithollen.

Waar het natuurlijk correct is dat de tuchtoverheid van de advocaat niet kan tussenkomen in de wijze waarop een partij haar verdediging voert, kan de tuchtoverste van de advocaat wel tussenkomen bij de advocaat en er op toezien dat de reglementen van de balie (die ten aanzien van advocaten gelden als wet) worden toegepast.

De partij zelf kan, uit de aard van die briefwisseling zelf, niet beschikken over een kopie van vertrouwelijke brieven, terwijl de advocaat ingevolge de reglementaire bepalingen gehouden is om ze niet in rechte aan te wenden noch expliciet (door ze voor te leggen) noch impliciet (door ze volledig te parafraseren).

26. De overwegingen van mr. X in conclusies dat de regels van de vertrouwelijkheid van briefwisseling gedateerd zijn en een beproefde strategie van een partij die niet wil dat de waarheid aan het licht komt, zijn bovendien weinig kies en strijdig met de waardigheid van het beroep.

27. In tegenstelling tot wat de verdediging voorhoudt, maakt de stafhouder zich zeer zeker niet plichtig aan machtsoverschrijding door een advocaat te sommeren om zich ook in zijn conclusies voor de rechtbank te conformeren aan de deontologie.

Het is met name één van de kerntaken van de stafhouder om toe te zien op de correcte en loyale toepassing van de deontologie.

28. De inbreuken 1, derde en vierde bullet zijn bewezen.

III. 4. De inbreuk 2

29. Onder inbreuk 2 wordt mr. X vervolgd voor :

" Nadat de stafhouder op 10/06/2020 een batonnale injunctie had gegeven (stuk 29) met duidelijke instructies dat de stukken niet mochten gebruikt worden in rechte, niet in het stukkenbundel mochten worden vermeld en er ook niet mocht naar gerefereerd worden en er ook geen argumenten mochten worden uit geput en dat aangepaste besluiten moesten worden overgemaakt binnen de 5 dagen, hieraan geen gevolg te hebben gegeven.

Integendeel,

Op 08/07/2020 tweede aangepaste conclusies te hebben neergelegd waarin nog steeds de brieven van 5 juni en 11 juni 2019 worden vermeld en waarin ook verwezen wordt naar de deontologische discussie en de beslissing van de stafhouders;

Na nieuwe tussenkomst van de stafhouder, op 05/08/2020 derde aangepaste conclusies te hebben neergelegd waarin nog steeds verwijzing staat naar vertrouwelijke brieven."

a) wettigheid van de beslissing van de stafhouder

30. Onder randnummer 8.3 voert de verdediging aan dat een zgn. batonnale injunctie slechts kan steunen op artikel 473 Ger.W. (dat handelt over de mogelijkheid voor de stafhouder om een paleisverbod op te leggen).

Die redenering kan niet volledig worden bijgetreden.

31. De stafhouder is het hoofde van de Orde.

De orde van advocaten heeft de wettelijke opdracht om de eer van de Orde van advocaten op te houden en de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, te handhaven (vgl. artikel 455 Ger.W.).

Om die reden kan de stafhouder wel degelijk bepaalde beslissingen *ex autoritate* nemen.

32. De in artikel 473 Ger.W. bedoelde bewarende maatregelen hebben niet uitsluitend betrekking op maatregelen tot bewaring van recht in afwachting van een beslissing ten gronde. Ze slaan eveneens op maatregelen tot bewaring van recht wegens de ernst van bepaalde toestanden die op onomkeerbare wijze die rechten in het gedrang zouden kunnen brengen en bijgevolg, op zich alleen al, een preventief optreden van de stafhouder rechtvaardigen.

Het is niet omdat wet slechts met betrekking tot meest uitzonderlijke maatregel (een paleisverbod) een latere tussenkomst van de raad van de Orde vereist dat geen andere maatregelen zouden kunnen worden opgelegd (vgl. Cass. 11 januari 2002, Arr. Cass. 2000, 120 met gelijkkluidend advies van de advocaat-generaal B).

33. Met betrekking tot de vertrouwelijkheid van briefwisseling put de stafhouder zijn reglementaire bevoegdheid om bepaalde beslissingen *ex autoritate* te nemen ook uit artikel 115 Codex Deontologie, dat bepaalt dat de stafhouder zorgt voor de loyale toepassing van artikel 114 van diezelfde codex.

34. Iedere vorm van beroepsorganisatie zou ten andere totaal zinloos zijn wanneer niet efficiënt wordt toegezien op de naleving van de beroepsregels.

De beslissingen die de stafhouder *ex autoritate* neemt, zijn wel niet in rechte afdwingbaar c.q. uitvoerbaar uit hun aard.

Het staat de advocaat, die het voorwerp uitmaakt van een beslissing *ex autoritate* van de stafhouder, uiteraard vrij om de legitimiteit van de hem opgelegde beslissing te onderzoeken.

Dat impliceert dat de advocaat die een beslissing *ex autoritate* van de stafhouder naast zich neerlegt, zich bloot stelt aan vervolging in tucht.

De tuchtraad zal dan, naderhand, de beslissing van de stafhouder (marginaal) toetsen op regelmatigheid en rechtmatigheid en, in voorkomend geval, tuchtrechtelijke gevolgen verbinden aan het niet naleven van die beslissing.

Het negeren van een stafhouderlijk bevel zou, zo dat bevel niet onregelmatig of onrechtmatig wordt bevonden, een duidelijke miskennis van het stafhouderlijk gezag uitmaken en een aantasting van de autoriteit van de orde inhouden.

35. De (algemene) stelling dat de stafhouder aan een advocaat geen andere maatregelen kan opleggen dan het paleisverbod, bedoeld in artikel 473 Ger.W., kan dus niet worden aangenomen.

36. Onder randnummers 8.4 tot 8.16 van zijn conclusies voert mr. X aan dat de beslissing van de stafhouder niet rechtsgeldig tot stand is gekomen.

Mr. X haalt daartoe, samengevat, volgende elementen aan :

- hij zou niet gehoord zijn over de maatregel ;
- de beslissing zou niet gemotiveerd zijn ;
- de beslissing zou niet de toekomst betreffen, maar een reeds uitgeoefende beroepswerkzaamheid (een reeds neergelegde conclusie) ;
- de saisine van de stafhouder was beperkt tot het vertrouwelijk karakter van een brief ;

37. Mr. X kan niet redelijk voorhouden dat hij niet in de gelegenheid is geweest om zijn standpunt met betrekking tot het vertrouwelijk karakter van de brief mee te delen.

Het door de stafhouder ter ondersteuning van zijn tuchtvordering neergelegd dossier toont aan dat het bevel van de stafhouder is voorafgegaan door uitvoerige briefwisseling, waarin mr. X zeer uitgebreid de mogelijkheid heeft gehad om zijn standpunt toe te lichten.

38. In tegenstelling tot wat mr. X voorhoudt, stelt de tuchtraad vast dat de beslissing van de stafhouder van 10/06/2020 (stuk B29 van het dossier van de stafhouder) wel degelijk behoorlijk is gemotiveerd.

39. De argumentatie dat het bevel van de stafhouder van 10/06/2020 niet de toekomst maar het verleden zou betreffen en dat dit strijdig zou zijn met de wet (artikel 473 Ger.W.) kan niet worden bijgetreden.

De stafhouder heeft, op basis van de reglementaire bepalingen, (terecht, zie hoger) geoordeeld dat bepaalde briefwisseling vertrouwelijk is.

De stafhouder heeft de mogelijkheid om de advocaten van zijn balie het bevel op te leggen om te handelen conform de deontologie of het verbod op te leggen verder te handelen tegen de deontologie.

Als een advocaat een als vertrouwelijk bestempelde brief blijft aanwenden in rechte, is dat een voortdurende inbreuk op de deontologie.

De stafhouder vermag dus wel degelijk de advocaat op te dragen om een einde te stellen aan deze voortdurende inbreuk en hem opdragen om de stukken terug te trekken en de verwijzing naar deze stukken in conclusies te schrappen.

De grondslag voor deze bevoegdheid van de stafhouder bevindt zich, zoals hoger uiteengezet, niet uitsluitend in artikel 473 Ger.W.

40. De stelling van de verdediging dat de saisine van de stafhouder beperkt was tot het vertrouwelijk karakter van de bewuste brieven, mist niet alleen feitelijke grondslag doch is ook irrelevant.

De tuchtraad stelt vast dat de stafhouder zijn bevel van 10/06/2020 heeft gegeven, nadat hij daarover (uitgebreid en herhaald) werd aangeschreven door zijn ambtsgenoot te ..... en nadat de tegenstrever van mr. X zich over één en ander had beklaagd.

De stafhouder was dus over deze problematiek wel degelijk gevat, zodat dit middelonderdeel feitelijke grondslag mist.

De stafhouder kan trouwens ook ambtshalve beslissingen nemen wanneer hij niet door een derde (een klager of een ambtsgenoot) wordt gevat.

De bevoegdheid van de stafhouder om ambtshalve tuchtonderzoeken te voeren, impliceert dat hij ook de bevoegdheid heeft om aan tuchtonderzoeken voorafgaande onderzoeken in te stellen en daarin bepaalde beslissingen te nemen.

b) ten gronde

41. Mr. X voert geen (ondergeschikt) verweer ten gronde.

De door de stafhouder weerhouden inbreuk 2 is bewezen.

III. 5. De inbreuk 3

42. Onder de door de stafhouder weerhouden inbreuk 3 wordt mr. X vervolgd voor :

"3/ Nadat de stafhouder op 24/08/2020 (stuk 42) en op 30/09/2020 (stuk 51) nogmaals heeft aangemaand om de vermelding van de vertrouwelijke brieven van 05/06/2019 en 11/06/2019 te weren uit randnummer 9 van zijn besluiten, uiteindelijk op 07/10/2020 besluiten te hebben opgemaakt zonder enige verwijzing."

43. De verdediging voert, terecht, aan dat zij van het voorwerp van deze tenlastelegging niet op de hoogte werd gebracht conform artikel 458 Ger.W.

De brief van de stafhouder dd. 28/07/2020 (stuk A1, bundel stafhouder) bevat hierover inderdaad geen gegevens - wat ten andere ook niet mogelijk was omdat de beweerde inbreuk dateert van nadien.

Als de in tucht vervolgte advocaat niet tijdens het onderzoek in toepassing van artikel 458 Ger.W. in kennis is gesteld van het onderzoek, kan hij zijn verdediging niet behoorlijk voeren.

Niets belette de stafhouder om, naderhand, een aanvullend onderzoek te openen en mr. X uit te nodigen op deze aanvullende inbreuk verweer te voeren. Dat is niet gebeurd.

44. De tuchtvervolgning is op dit punt niet ontvankelijk.

III. 6. De inbreuken 4 en 5

45. Onder inbreuk 4 wordt mr. X vervolgd voor :

"4/ Nadat de stafhouder op 10/06/2020 een batonnale injunctie had gegeven (stuk 29) de stafhouder met mail van 11/06/2020 het verwijt te hebben gemaakt "te werken met 2 maten en 2 gewichten" en hem te vragen "waar de lijn zit in Uw standpunten" en tenslotte flagrant te stellen dat "handelen binnen de 5 dagen uitgesloten is" en met brief van 12/06/2020 de stafhouder ter verantwoording roepen omtrent zijn genomen beslissing."

Onder inbreuk 5 wordt mr. X vervolgd voor :

5/ In brief van 12/06/2020 de beslissing van de stafhouder in vraag stellen en eindigen met "ik ben zeer benieuwd om u hierover te lezen ...."(stuk 32)"

46. De verdediging voert aan dat zij het recht heeft om de stafhouder te wijzen op het onwettig karakter van de genomen beslissing en op het feit dat de stafhouder handelt met miskenning van het recht. Zij beroept zich bovendien op haar recht van vrije meningsuiting en artikel 444 Ger.W.

47. Het is evident dat iedere burger (en dus ook iedere advocaat) het recht heeft om beslissingen in vraag te stellen.

Het is daarbij zelfs niet noodzakelijk dat die beslissingen onjuist zijn. In een democratische rechtstaat heeft iedere burger het recht om zijn ongenoegen te uiten, zelfs over ogenschijnlijk perfect wettige beslissingen.

Dat recht geldt voor de advocaat onverkort, ook wanneer de advocaat wordt vervolgd in tucht.

Eén en ander volgt inderdaad uit de door de verdediging terecht geciteerde supranationale rechtsregels.

48. Zoals ieder recht is echter ook het recht op vrije meningsuiting begrensd.

De advocaat is eerbied en respect verschuldigd aan de overheden van de orde.

Dat impliceert, zoals gezegd, niet dat hij niet het recht heeft om kritiek uit te oefenen op bepaalde (algemene of individuele) beslissingen doch wel dat de advocaat behoort zijn kritiek te verwoorden in neutrale en objectieve bewoordingen.

49. De tuchtraad is van oordeel dat de uitlatingen, voorwerp van de inbreuken 4 en 5 weliswaar volkomen ongepast en weinig hoffelijk zijn doch niet van aard zijn om te worden aangemerkt als beledigingen die getuigen van een gebrek aan respect voor de overheden van de Orde.

50. De inbreuken 4 en 5 zijn niet bewezen.

IV. BESTRAFFING

51. De tuchtraad tilt zwaar aan de bewezen verklaarde tenlasteleggingen.

De vertrouwelijkheid van de briefwisseling tussen advocaten is een essentieel onderdeel van de goede beroepsuitoefening.

Het niet respecteren van de regels met betrekking tot deze vertrouwelijkheid zetten de goede werking van de advocatuur op de helling.

De tuchtraad houdt evenwel ook rekening met de afwezigheid van voorgaande tuchtrechtelijke veroordelingen.

OM DEZE REDENEN, DE TUCHTRAAD,

beslissend **in eerste aanleg** en **op tegenspraak**

> Gelet op art. 456 ev. Ger.W.

- > Verklaart de tuchtvervolgning **toelaatbaar**.
- > Verklaart de tuchtvervolgning **niet ontvankelijk** voor de inbreuk 3.
Ontslaat mr. X van verdere tuchtvervolgning voor deze inbreuk.
- > Verklaart de inbreuk 1, tweede bullet, de inbreuk 4 en de inbreuk 5 **niet bewezen**.
Ontslaat Mr. X van verdere tuchtvervolgning voor deze niet bewezen verklaarde inbreuken.
- > Verklaart de inbreuken 1 (eerste, derde en vierde bullet) en 2 **bewezen**.
- > Legt mr. X voor de bewezen verklaarde inbreuken de **tuchtsanctie van de berisping** op.
- > Begroot de **kosten** op nul euro.

Hebben de zaak gehoord en erover beraadslaagd :

- stafhouder Jean-Pierre Westerlinck, advocaat balie Dendermonde, Kamervoorzitter;
- stafhouder Karel Versteede, advocaat balie West-Vlaanderen, assessor;
- mr. Jozef Lievens, advocaat balie West-Vlaanderen, assessor;
- mr. Filip Mertens, advocaat balie Gent, assessor;
- mr. Sophie Vlietinck, advocaat balie West-Vlaanderen, assessor;

Was aanwezig bij de behandeling :

- meester Martine Michels, advocaat balie Gent, secretaris

uitgesproken op 12 mei 2021 in openbare zitting.

Martine Michels
secretaris

Sophie Vlietinck
assessor

Filip Mertens
assessor

Jozef Lievens
assessor

Karel Versteede
assessor

Jean-Pierre Westerlinck
Kamervoorzitter